

Bugün türlerin sayısı milyonu geçmiş bulunuyor. Üstadımız ise 400.000 muhtelif taifeden söz ediyor. Bu meseleyi nasıl anlamamız lazım?

Nur Külliyyatı bir fen kitabı değildir. Fenlerden bahsetmesi, kâinat kitabındaki hikmetleri Allah namına okutmak içindir. Yani, fennî meseleleri davasına delil olarak kullanır. Bu bilgilerden fen namına değil, Allah'ın ilmine, hikmetine ayna olmaları yönüyle söz eder. Hakikat bu olunca “dört yüz bin” ifadesiyle türlerin gerçek sayısı değil, çokluğu nazara verilmekte, bu kadar tür canlıyı bütün organları, hissiyatı, silahları, erzaklarıyla, talim ve terhisleriyle en güzel şekle tedbir ve idare eden İlâhî kudret ve hikmete dikkat çekilmektedir. Sayının şöyle veya böyle olması neticeyi değiştirmez. Bir de o zaman ilmin tespit ettiği sayı o kadar imiş.

Tefsirlerde geçen bazı fennî bilgilere itiraz edenlere Üstad Hazretleri şu kaide ile cevap veriyor. Aynı cevap bu soru için de geçerlidir.

“... Kavaid-i mukarreredendir ki: 'Mana-yı harfî, kasdî hükümlere mahkûm-u aleyh olamaz. Ve o mana-yı harfînin inceliklerine tedkikat yapılamaz. Fakat mana-yı ismî, sadık, kâzib her hükme mahal olur.'”

Meselâ, bir kişi “Dünyamızdan yüz bin kat büyük olan Güneş'i bize lamba yapan ve Güneş ile gözümün arasındaki o harika münasebeti kuran Rabbimize ne kadar şükretsek azdır” derse Güneş'ten mana-yı harfiyle yani Allah namına, O'nun bize bir ihsanı olarak söz etmiş olur.

Buna karşı biri kalkıp diyemez ki, *“Bizim şükür etmemiz gerekmez, çünkü Güneş dünyadan yüz bin kat değil, bir milyon üç yüz on bin kat büyüktür.”* Bu sözün ne kadar manasız olduğu açıktır ve sahibi en azından ayıplanır.

Ama bir ilmî kongrede, bir astronomi âlimi, kalkıp Güneş'in dünyadan *“bir milyon kat büyük olduğunu”* söylese hemen itiraza uğrar. Çünkü onun Güneş'ten söz etmesi mana-yı ismiyledir. Hükmü isabetli değilse yanlış konuşmuş olur.